

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Tapola-Tuohikumpu, Sirpa; Uotinen, Sanna; Talamo, Auli; Nykopp, Minna

Title: Opiskelijoiden verkko-oppimisympäristössä antamat vertaispalautteet tarkastelussa : mitä opittavaa tieteellisen kirjoittamisen ohjaamiselle?

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © 2020 Tekijät

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Tapola-Tuohikumpu, S., Uotinen, S., Talamo, A., & Nykopp, M. (2020). Opiskelijoiden verkko-oppimisympäristössä antamat vertaispalautteet tarkastelussa : mitä opittavaa tieteellisen kirjoittamisen ohjaamiselle?. *Yliopistopedagogiikka*, 27(1).

<https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2020/12/08/vertaispalautteet-mita-opittavaa/>

YLIOPISTO PEDAGOGIIKKA

Journal of University Pedagogy

Etusivu Yliopistopedagogiikka 3/2019 Arkisto Lehden esittely Toimitus Julkaisuprosessi Ohjeita kirjoittajalle Tilaaminen
Palaute In English

Opiskelijoiden verkko-oppimisympäristössä antamat vertaispalautteet tarkastelussa: mitä opittavaa tieteellisen kirjoittamisen ohjaamiselle?

8.12.2020

tags: avoin yliopisto, tieteellinen kirjoittaminen, verkko-opetus, verkko-oppimisympäristö, vertaispalaute

Sirpa Tapola-Tuohikumpu, yliopistonopettaja, sirpa.tapola-tuohikumpu@jyu.fi

Sanna Uotinen, yliopistonopettaja, sanna.uotinen@jyu.fi

Auli Talamo, yliopistonopettaja, auli.talamo@jyu.fi

Minna Nykopp, yliopistonopettaja, minna.e.nykopp@jyu.fi

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto

PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

KEHITTÄMINEN JA KOKEILUT

Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa on useamman vuoden ajan kehitetty vertaisarviointia ja sen ohjausta osana verkko-opetusta. Olemme jatkaneet vertaispalautetoiminnan kehittämistä tutkimalla, millaista opiskelijoiden kirjoittama vertaispalaute sisällöllisesti on. Kirjoituksessa kuvaamme avoimen yliopiston opiskelijoiden antamien kirjallisten vertaispalautteiden sisältöä ja palautteen muotoa kahdella aineopintotasoisella verkkokurssilla, joissa harjoitellaan tieteellistä kirjoittamista. Pohdimme myös, miten opettajat voisivat ohjata opiskelijoita monipuoliseen palautteenantoon. Luokittelimme opiskelijoiden palautteet evaluaatioihin, muutosehdotuksiin, kysymyksiin ja kommentteihin. Opiskelijat kirjoittivat toisilleen runsaimmin myönteistä arviota. Sen sijaan muutosehdotuksia, kysymyksiä ja kielteistä arviota kirjoitettiin selkeästi vähemmän. Opiskelijoiden antamien palautteiden sisältö ja laajuus vaihtelivat paljon, vaikka opiskelijoilla oli käytössään valmis kysymyslista. Opiskelijat toivat palautteissaan esille myös oman epävarmuutensa palautteenantajina. Opettajan tulisin rohkaista ja ohjata opiskelijoita vertaisarviointiin.

Opiskelijoiden vertaispalaute

Vertaisarvioinnista tai -palautteesta puhutaan silloin, kun opiskelijat arvioivat toisten opiskelijoiden työtä. Vertaisarviointi on prosessi, jossa vertaiset määrittävät toistensa työn tasoa ja laatua. Arviointi voi sisältää vertaispalautteen. (Falchikov, 1995; Topping, Smith, Swanson & Elliot, 2000.) Vertaispalautteella pyritään kehittämään opiskelijan taitoja antaa ja vastaanottaa palautetta sekä kykyä hahmottaa omaa oppimistaan prosessina (Boud & Molloy, 2013).

Vertaispalautetyöskentelyllä on todettu olevan monia etuja, ja sen käyttö on runsasta erityisesti verkko-opiskelussa kirjoitettujen tekstien arvioinnissa (Tenório, Bittencourt, Isotani & Silva, 2016). Kun opiskelija antaa palautetta vertaiselleen, hän samalla vahvistaa ja kehittää omaa osaamistaan kirjoittajana. Opiskelijat näyttävät hyötynvän vertaisarvioinnista eniten silloin, kun he ovat sekä arvioinnin antajia että vastaanottajia. (Cho & Cho, 2011; Cho & MacArthur, 2011; McCarthy, 2017; Nicol, Thomson & Breslin, 2014.)

Opiskelijoille on tyypillistä antaa myönteistä palautetta vertaisilleen. Reinholz (2018) havaitsi, että opiskelijat antoivat vertaisilleen myönteistä palautetta siitakin huolimatta, että heitä ohjeistettiin esittämään kysymyksiä ja kritiikkiä. Vaikka opiskelija voi kokea hankalaksi tai epämieluisaksi antaa opiskelijatoverilleen

Yliopistopedagogiikka on yliopistopedagogiikan asiantuntija- ja yhteistyöverkoston Peda-forumin julkaisema monitieteinen, kaikkien yliopiston opettajien ja opetuksen kehittäjien lehti. Lehti on avoin verkkojulkaisu ja ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

ISSN 2242-8070

YHTEYSTIEDOT

yliopistopedagogiikka@jyu.fi

Yliopistopedagogiikka-lehti

Koulutuksen tutkimuslaitos

Ruusupuisto

PL 35

40014 Jyväskylän yliopisto

NUMEROSTA 3/2019 ALKAEN CC BY 4.0

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä 4.0

Kansainvälinen -lisenssillä.

SOSIAALINEN MEDIA

HAKU

AIHEET

AMK arviointi erikoistumiskoulutus
itseohjautuvuus korkeakoulu korkeakoulupedagogiikka
korkeakoulutus laadunarviointi lääketiede ohjaus
opettajakoulutus opetus plagiointi teologia
tieteellinen kirjoittaminen tieto- ja
viestintätekniikka työelämä työelämätaidot

Seuraa

kriittistä palautetta (Atjonen, 2007, 87; McCarthy, 2017; Quakrim-Soivio, 2016, 88), on oppimisen kannalta tärkeää kuulla myös muutosehdotuksia omasta työstä (Ekström, 2009, 37). Opettajan onkin tärkeä ohjata opiskelijoita ja sanoittaa vertaisarvioinnin merkitys oppimiselle (Uotinen, Tapola-Tuohikumpu, Talamo, Nummi & Kautto-Knape, 2018).

Kokeilun toteuttaminen

Tavoitteenamme oli selvittää, millaista kirjallista palautetta avoimen yliopiston opiskelijat antavat opintojakson aikana toisilleen teksteistä, joissa harjoitellaan tieteellistä kirjoittamista. Keräsimme aineiston kahdelta aineopintotasoiselta kurssilta (erityispedagogiikka ja sosiaalityö). Kurssit toteutettiin syksyllä 2017 verkkokursseina Moodle-oppimisympäristössä. Toinen kurssi oli kokonaan verkkokurssi, jossa opiskelijat tunsivat toisensa vain verkon kautta ja toiseen kurssiin sisältyi myös lähiopetusta. Kokeiluun osallistui yhteensä 23 opiskelijaa, joille annettiin numerotunnisteet (O1–O23). Kurssin aikana opiskelijat antoivat palautetta toisilleen keskeneräisistä teksteistä. Opiskelijat saivat opettajalta kysymyksiä, jotka ohjasivat palautteen antoa. Vertaispalautteen tarkoituksena oli auttaa tekstin kirjoittajaa kehittämään työtänsä ennen sen lopullista palauttamista. Aineistoa kertyi yhteensä 45 sivua fonttikoolla 12 ja rivivälillä 1,5.

Aineiston luokittelussa käytimme apuna ATLAS.ti 7.0 analyysiohjelmaa. Analyysin teimme teorialähtöisen sisällönanalyysin mukaisesti ja hyödynsimme aineiston luokittelussa myös kvantifiointia (ks. Tuomi & Sarajärvi, 2018). Käytimme analyysin apuna Svinhufvudin (2016) tekemää jäsenystä, joka pohjautuu Straubin ja Lunsfordin (1995) kuvaukseen. Siinä palaute jaetaan neljään eri muotoon: 1) evaluaatioihin eli arvioihin, 2) muutosehdotuksiin, 3) kysymyksiin, joissa kiinnitetään huomiota tiettyyn tekstikohtaan eikä suoraan ehdoteta muutoksia, 4) kommentteihin, jotka esimerkiksi kuvailevat tekstiä tai tuovat esille lukijan tulkintoja siitä (Straub & Lunsford, 1995; Svinhufvud, 2016).

Millaista opiskelijoiden vertaispalautte oli?

Esittelemme opiskelijoiden palautteiden määrällisen jakautumisen (taulukko 1) ja kuvailemme esimerkkien avulla, millaisina evaluaatio-, muutosehdotus-, kysymys- ja kommenttiluokat (Straub & Lunsford, 1995; Svinhufvud, 2016) aineistossamme näkyvät. Suluissa olevat numerot kertovat, montako ilmaisua kuhunkin luokkaan sisällytettiin.

Taulukko 1. Opiskelijoiden palautteiden jakautuminen

Evaluaatio (269)	Kielteinen (33) Perusteltu kielteinen (33) Kehu, myönteinen evaluaatio (203)
Muutosehdotus (100)	Korjaus (5) Käsky (1) Neuvo (80) Epäsuora pyyntö (14)
Kysymys (37)	Ongelma (suljetut ja avoimet) (25) Heuristinen (12)
Kommentti (148)	Tekstiin liittyvät kommentit (91) Tekstin ulkopuoliset kommentit (57)

Evaluaatio – myönteistä palautetta

Opiskelijat antoivat toisilleen eniten myönteistä palautetta eli kehuja. Esimerkiksi todettiin, että ”Työssä on käytetty paljon hyviä ja monipuolisia lähteitä” (O17). Toisinaan kehu oli osa palautteenantajan kriittistä arviota. Eräs opiskelija toi esille puutteita tekstistä, mutta päätti kommentin myönteisesti:

Muutoin teksti on kyllä avautuvaa. (O1)

Kielteisiä arvioita annettiin paljon vähemmän kuin kehuja. Yhtenä perusteluna palautteessa opiskelijat käyttivät kurssin kirjoittamisohjeita:

– – mutta se ei noudattanut ihan annettuja ohjeita, joten sen lukeminen oli haastavaa. (O10)

Useimmin kielteisen arvion perusteluna oli kuitenkin opiskelijan subjektiivinen näkemys asiasta, kuten seuraavassa esimerkissä:

työelämäyhteistyö university
verkko-opetus vuorovaikutus väitöskirja
yhteistoiminnallinen oppiminen yhteisöllinen
oppiminen yliopisto yliopisto-
opetus yliopistopedagogiikka
yliopistopedagoginen
koulutus

SYÖTTEET

RSS - Artikkelit

RSS - Kommentit

Lukijana minua häiritsee, kun viittaat useasti aiemmin kirjoittamaasi – –. (O22)

Kielteisiä arvioita kerrottiin usein myös ilman perusteluja, eräänlaisina toteamuksina.

Muutosehdotuksia – ennen kaikkea neuvomista

Muutosehdotuspalautteissa opiskelijat eivät juuri lainkaan käskeneet eivätkä korjanneet tai esittäneet epäsuoria pyyntöjä. Neuvoja esiintyi muutosehdotuksissa eniten. Neuvot voitiin ilmaista selkeästi:

Lisäksi aineiston sisäänotto ja poissulku -kriteereitä voisi esitellä tarkemmin. (O8)

Opiskelijoiden antamissa neuvoissa häivyttiin usein palautteen saaja:

Vielä vaan tiedonhaun prosessin avaamista ja lähdevalintojen perustelua vaikkapa ihan kokonaan omana kappaleenaan. (O17)

Antaessaan palautetta teksteistä opiskelijat kirjoittivat myös itsestään ja keskustelivat tekstin kirjoittajan kanssa:

Laittaisinkin kuitenkin koko teorian (mallit ja autismi) yhden pääotsikon alle, johon suunnittelisin alaotsikoita. (O14)

Kysymysten esittäminen on vaikeaa

Kysymyksiä esiintyi vertaispalautteissa vähiten, mutta esitetyt kysymykset olivat monentyyppisiä.

Opiskelijat saattoivat kiinnittää huomiota johonkin ongelmakohtaan tekstissä:

Teoriaosassa viitataan Sahlbergin kirjoittaneen blogissaan, joten onko lähde blogisivu? (O10)

Mitä esteettömyys -käsitteellä tarkoitetaan (mm. näkökulmana syrjintä, saavutettavuus), lainsäädännön ja velvoitteiden kannalta? (O5)

Opiskelijat ehdottavat palautteissaan myös lisäyksiä tai uusia sisältöjä tekstiin:

– – mieleeni tuli, että pitäisikö sinun avata enemmän sosiaalityötä ohjaavia taloudellisia arvoja, sillä haluat selvittää talouden suhdetta sosiaalityöntekijöiden hyvinvointiin? (O18)

Vertaispalautteissa nostettiin esille heurististen kysymysten avulla tekstiin liittyviä laajempia pohdittavia asioita.

Kommentteja tekstistä ja sen ulkopuolelta

Opiskelijoiden vertaispalautteissa kommentteiksi luokitellut ilmaisut eivät arvioineet tekstiä tai ohjanneet kirjoittajaa eteenpäin, vaan olivat usein toteavia, esimerkiksi:

Tilannekuvauksessa kerrot sosiaalityön nykyisestä tilanteesta. Nostat esiin vähäiset resurssit, asiakasmäärät ja yksintyöskentelyn. (O18)

Kommenteissa tuotiin esille myös opiskelijoiden oma epävarmuus palautteen antajana. Eräs opiskelija totesi:

Minun käsityksen mukaan (joka voi olla myös päin honkia) – -. Tarkoitukseni ei ole loukata sinua tai alkaa neuvomaan (ei näillä rahkeilla!). (O3)

Kommentit olivat usein palautteenantajan omia kokemuksia tai mielipiteitä asiasta. Myös rohkaisevat kommentit olivat yleisiä:

Toivotan onnea työn työstämiseen. Tästä on hyvä jatkaa. Tsemppiä! (O21)

Kannustavien kommenttien merkitys voi olla tärkeä itsenäisesti ja yksin opiskeleville opiskelijoille.

Pohdinta

Opiskelijoiden antama myönteinen vertaispalaute oli tässä kokeilussa hallitsevaa, kuten aiemmissa tutkimuksissa (McCarthy, 2017; Reinholz, 2018; Svinhufvud, 2013). Näyttääkin siltä, että myönteisten arvioiden antaminen vertaiselle on opiskelijoille luontevaa. Se on myös tärkeä palautemuoto, joka vahvistaa ja pitää yllä opiskelijan opiskelumotivaatiota. Vaarana kuitenkin on, että kehuminen jää yleisluonteiseksi ja rutiininomaiseksi palautteeksi, jossa ei tuoda esille sitä, mikä tekstissä on hyvää tai miksi se on hyvää (Svinhufvud, 2013).

Kokeilussamme opiskelijat antoivat kriittistä palautetta, sekä esittivät kysymyksiä ja muutosehdotuksia selvästi myönteistä palautetta vähemmän. Vertaispalautetta ohjaavat kysymykset kohdistuivat tieteellisen kirjoittamisen tiettyihin sisältöihin. Jatkossa voisimme hyödyntää opiskelijoiden vertaispalautteen ohjeistuksessa Svinhufvudin (2013, 49) jäsenystä palautetta ohjaavista kysymyksistä: kysymykset, jotka ohjaavat antamaan myönteisiä perusteltuja huomioita ja kehuja; kysymykset, joiden avulla opiskelijat voivat pyytää lisätietoa tai tarkentamaan sisältöjä, tai kysymykset, jotka ohjaavat ongelmanratkaisuun eli muutosehdotukset, joilla tekstiä voidaan muokata paremmaksi. Erilaisten kysymystyyppien hahmottamisesta voisi olla apua, kun pyritään ohjaamaan opiskelijoiden palautteen antoa. Kysymysten avulla opiskelijoita ohjataan kiinnittämään huomiota ennalta määriteltyihin asioihin. Toisaalta on tärkeää, että opiskelijan omalle ajattelulle jää tilaa.

Opiskelijat toivat esille oman epävarmuutensa vertaispalautetoimintaa kohtaan ja vähätelivät omaa osaamistaan. Tähän on syytä jatkossa kiinnittää huomiota. Opettajan olisi tärkeää kuvata opiskelijoille, mitä heiltä palautteenannossa odotetaan ja muistuttaa, että opiskelijoiden rooli on erilainen kuin opettajan (von Boehm, Suojala & Veikkolainen, 2017).

Tässä kokeilussa opiskeltiin verkkoympäristössä ja opiskelijat palauttivat vertaispalautteet Moodlen keskustelualueelle, joten palautteesta keskustelu olisi ollut mahdollista. Palautteen kommentointia ei kurseilla vaadittu, ja palautteen kommentointi opiskelijoiden kesken olikin vähäistä. Dialogisuus on nostettu kuitenkin yhdeksi tärkeäksi palautteenannon tekijäksi (Ekström, 2009; Orsmond, Maw, Park, Gomez & Crook, 2013). Palautetoiminnan tulisi olla kaksisuuntainen ja vuorovaikutuksellinen prosessi, jolloin opiskelijalla on mahdollisuus käsitellä ja ymmärtää paremmin palautetta. Tämä vahvistaa opiskelijan taitoja arvioida ja säädellä omaa oppimistaan. (Orsmond ym., 2013.) On tärkeää varmistaa, että palaute ymmärretään ja keskustella siitä, miten se on ymmärretty. Erityisen tärkeää tämä on verkkoympäristössä, jolloin opiskelijat eivät ole kasvokkain palautetilanteessa.

Opiskelijoiden vertaisarviointi- ja palautetaitojen tukeminen vaatii opettajan aktiivisuutta. Haastammekin meidät opettajat pohtimaan, millaisin kysymyksiin ohjaajamme opiskelijoiden tieteellisen kirjoittamisen harjoittelemista, ja mitä opiskelijoiden tulisi ymmärtää tieteellisestä kirjoittamisesta.

Lähteet

Atjonen, P. (2007). *Hyvä, paha arviointi*. Helsinki: Tammi.

von Boehm, S., Suojala, M. & Veikkolainen, K. (2017). Opiskelijoiden kokemuksia vertaispalautetyöskentelystä kielen ja kirjoittamisen opiskelussa. *Aikuiskasvatus*, 37(2), 108–121.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-ELE-2498223>

Boud, D. & Molloy, E. (2013). Rethinking models of feedback for learning: the challenge of design.

Assessment & Evaluation in Higher Education, 38(6), 698–712.

<https://doi.org/10.1080/02602938.2012.691462>

Cho, Y. H. & Cho, K. (2011). Peer reviewers learn from giving comments. *Instructional Science*, 39, 692–

643. <https://doi.org/10.1007/s11251-010-9146-1>

Cho, K. & MacArthur, C. (2011). Learning by reviewing. *Journal of Educational Psychology*, 103(1), 73–84.

<https://doi.org/10.1037/a0021950>

Ekström, N. (2009). Tarvitaanko muutakin kuin hyvät lukulasit? Teoksessa J. Joensuu, N. Ekström, T.

Lahdelma & R. Niemi-Pynttari (toim.), *Luova laji: näkökulmia kirjoittamisen tutkimukseen* (2. painos, s. 35–55).

Atena: Jyväskylä.

Falchikov, N. (1995). Peer feedback marking: Developing peer assessment. *Innovations in Education and*

Training International, 32(2), 175–187. <https://doi.org/10.1080/1355800950320212>

McCarthy, J. (2017). Enhancing feedback in higher education: Students' attitudes towards online and in-

class formative assessment feedback models. *Active Learning in Higher Education*, 18(2) 127–141.

<https://doi.org/10.1177/1469787417707615>

Nicol, D., Thomson, A. & Breslin, C. (2014). Rethinking feedback practices in higher education: a peer

review perspective. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(1), 102–122.

<https://doi.org/10.1080/02602938.2013.795518>

Orsmond, O., Maw, S. J., Park, J. R., Gomez, S. & Crook, A. C. (2013). Moving feedback forward: theory to

practice. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 38(2), 240–252.

<https://doi.org/10.1080/02602938.2011.625472>

Quakrim-Soivio, N. (2016). *Oppimisen ja osaamisen arviointi*. Helsinki: Otava.

Reinholz, D. L. (2018). Three approaches to focusing peer feedback. *International Journal for the Scholarship*

of Teaching and Learning, 12(2), Article 10. <https://doi.org/10.20429/ijstl.2018.120210>

Straub, R. & Lunsford, R. F. (1995). *Twelve Readers Reading. Responding to College Student Writing*. New

Jersey: Hampton Press.

Svinhufvud, K. (2016). *Kokonaisvaltainen kirjoittaminen* (3. uudistettu ja täydennetty laitos). Helsinki: Art

House.

Svinhufvud, K. (2013). *Opinnäytteen kirjoittaminen vuorovaikutuksena. Keskusteluanalyttinen tutkimus*

graduseminaarien ja graduohjaustapaamisten vuorovaikutuksesta (väitöskirja). Helsinki: Helsingin yliopisto.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9314-2>

Tenório, T., Bittencourt, I. I., Isotani, S. & Silva, A. P. (2016). Does peer assessment in on-line learning

environments work? A systematic review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 64, 94–107.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2016.06.020>

Topping, K. J., Smith, E. F., Swanson, I. & Elliot, A. (2000). Formative peer assessment of academic writing

between postgraduate students. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 25(2), 149–169.

<https://doi.org/10.1080/713611428>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (uudistettu laitos). Helsinki: Tammi.

Uotinen, S., Tapola-Tuohikumpu, S., Talamo, A., Nummi, S. & Kautto-Knape, E. (2018).

Vertaisarviointitaitoja oppimassa verkossa. *Yliopistopedagogiikka*, 25(1), 52–55.

<https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2018/11/26/vertaisarviointitaitoja-oppimassa-verkossa/>

Tämä teos on lisensoitu **Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä**.

Tulosta

Sähköpostitse

Jakamistapoja

Aiheeseen liittyy

"Tutkinnon puuttuminen on händikäppi työelämässä." Avoimen yliopiston väylä ja työelämän tarpeet
Kategoriassa
"Yliopistopedagogiikka 2020/1"

Plagioinnin syyt ja yliopisto-opetuksen keinot puuttua niihin
Kategoriassa
"Yliopistopedagogiikka 2012/1"

Vertaisarviointitaitoja oppimassa verkossa
Kategoriassa
"Yliopistopedagogiikka 2018/1"

from → Yliopistopedagogiikka 2020/1

← Self-Regulated Learning in Higher Education: Basic Dimensions, Individual Differences, and Relationship with Academic Achievement

 No comments yet

Vastaa

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

[Pidä blogia WordPress.comissa.](#)